

اِسْتِثْنَا

نومرو ۲۶

پنجشنبه

۱۲ مارت ۱۳۲۴

بچن هفته کی نسخه مزده شهيد حریت مانيايی زاده رفیق بك مرحومك مكتب ملكيه ده تدریس ایلدیکی اخذ عسکر نظامنامه سلك (تاریخ عسکریمزه برنظر) عنوانی مقدمه سی ايله تزین صحائف ایلدش ایدك . ایکنچی جلدیمزك برنجی نومروسی تشکیل ایلیان بونسخه مزده به مرحومك مكتب مذکورده تدریس ایلدیکی (نظامات ضابطه) نك مدخانی درج و بوسيله ايله الی الابد خاطره اخلافة رحته یاد ایدلهك اولان نام محترمی تکرار و تحیل ایلیورز .

(نظامات ضبطیه)

— مدخل —

هیئت اجتماعی و آنک اوزرینه بهی اولان حقوق سیاسی و حقوق اداره ملکیه شمدیه قدر کورهش اولدیفکمز درس لر لایقيله سزه تفهیم ایتش اولدیفندن بودرس مزده آنلرک تکرارینه حاجت یوقدر . جمله کزک معلومیدرکه سیاسیون حکومتی « حکم مطلق دولت ایچنده اجرا سیدر » و یاخود « هیئت اجتماعی نك شکل خارجیسیدر » ديه تعریف ایدر لر . بوضورتله تعریف اولان حکومتی اساساً ایکی یوک شعبه به تقسیم ايله برینه « قدرت تشریعی » و یاخود « قوه قانونیه » و دیگرینه دخی « قدرت یاخود قوه تنفیذیه و یا اجراییه » دیر لر .

سیاسیوندن بعضیلری ده « قوه قانونیه » و « قوه عدلیه » و « قوه تنفیذیه و یا اجراییه » ديه اوج شعبه به تقسیم ایتش لر سه ده اساساً بری « اراده » و بری « حرکت » اولق اوزره انسانده موجود ایکی قوتدن اقتباس ایدلش

اولان بوضع و تقسیمه نظراً ایکی به تقسیمیه دها طوغری اولیق لازم کایرکه «قوة قانونیه» اراده و «قوة تنفیذیه» حرکت در . قوة تنفیذیه ایله قوة عدلیه دن هربری ایسه بو حرکتک بر جزئی درکه آنلری براینجی تقسیم ایله یکدیگرندن تفریق اتمک البته دها طوغری اولور . بناءً علیه «قوة تنفیذیه» دخی ایکی شعبهیه آریلور که برینه «قوة عدلیه» و برینه دخی «قوة اداره» دینلور .

«قوة عدلیه» قوة قانونیه نك وضع و تنظیم اتمش اولدینی قانونلر احکامی وقایع و حادثات جمعیه تطبیق اتمک صورتیه تنفیذ و «قوة اداره» ده کرك «قوة عدلیه» نك حکم و اعلاملرینی و کرك منافع جمعیه عائد هر درلو تدایر و معاملاتنی اتخاذ و اجرا ایلر . «قوة عدلیه» یالکز قوانین موضوعهیه تطبیق حرکت ایدر و برچوق اصول و قواعد مکتوبهیه تابع اولور .

«قوة اداره» ایسه قوانین و نظامات موجوده ایله برابر قواعد حقانیه و منافع عامه ایچون مقتضای حاله توفیق حرکت ایلر .

خلاصه : حکومت هیئت اجتماعی بی دائماً بر حال انتظامده بولندرمق ایچون قوة قانونیه بی تأسیس ایله معیشت اجتماعی برطاقم قواعد کلیه وثابته آلتنه آلور . و «قوة تنفیذیه» بی تأسیس ایله دخی او قواعد کلیه وثابته بی اجرا ایتدیرر ؛ یعنی قوة تنفیذیه نك برکنی اولان «قوة عدلیه» بی تشکیل ایله هرکنی دیگرینک حقوق مکتسبه سنه رعایت اتمک محبوری آلتنه بولندیرر و دیگر رکنی اولان «قوة اداره» بی تشکیل و آتی برچوق اقسام و شعبهیه تفریق و اداره دولتی مرکزیت و سلسله مراتب اصولی اوزرینه بنا ایدوب اولابده مأمورین مخصوصه تعیین ایله دخی هیأتک منافعی ضمنتده موضوع اولان کافه قوانین و نظامات اداره بی تنفیذ و قواعد حقانیه توفیقاً بالجله تدایر و معاملاتنی اتخاذ و اجرا ایتدیرر .

ایضاحات مبسوطه دن مستبان اولدینی اوزره حکومتک مقصد یکانه سی بقای جمعیتی محافظه اولوب هر نه تأسیس و تشکیل و اجرا ایدرسه بو مقصده مبتنی در .

جمعیتك بقاسی ایسه اعضای مرکبه سنك بقاسیله و اعضای مرکبه سنك بقاسی ده
الحق افرادك امنیت و سلامت و آسایش ایچنده بشایه رق تكثر و ترقی اتملریله
میسر اولور .

بناءً علیه حکومت منافع عامه نك وقایه سی و امنیت و آسایشك محافظه و ادامه سی
ایچون تشکیل اشدیکی « قوه اداره » نك محافظه امنیت و آسایشه مأمور بر شعبه سی
اولقی اوزره آریجه بر شعبه تشکیل ایدرك بوكاده « پولیس » یا خود « ضابطه »
دبرلر .

•

پولیس لفظی لسانزده « ضابطه » کله سیله ترجمه ایدلکده در . پولیس
یا خود ضابطه علی الاطلاق امنیت و آسایش عمومی یعنی كرك دولتك امنیت
و سلامتی و كرك افرادك جان و عرض و مالارینی وقایه و محافظه امرنده قوه
اداره نك اجرا ایده چی وظائفی صورت خصوصیه ایا ایلنك اوزره تشکیل
اولنان قسم مخصوصه دنیلور .

پولیس یا خود ضابطه « ضابطه اداره » ، « ضابطه سیاسی » ، « ضابطه
عدلیه » اولقی اوزره بعض ذوات طرفندن اوج نوعه تقسیم اولنش ایسه در بزم
تشکیلات و ترتیبانز اعتباریله ایکیه تقسیم اولنلررق برینه « ضابطه اداره »
و برینه « ضابطه عدلیه » دیک دها طوغری اولور .

ضابطه اداره : قوه اداره نك هر قسمنده هر شعبه سنده انتظام عامه بی وقایه
و محافظه مأمور اولان ضابطه درکه بالکمز ضابطه عدلیه بوندن خارج قالیر .
ضابطه اداره هیئتك نظارت عمومی سی داخلیه نظارتنه و اداره خصوصیه سی دخی
در سعادته هر قسمك مذسوب اولدینی نظارت ویا اداره لرله و طشرمه لرده والی
و متصرف و قائم مقام و مدیر لرله محولدر .

ضابطه اداره باشلیجه ایکی قسمه آریلیرکه برینه « ضابطه عمومی » و دیگرینه ده
« ضابطه خصوصیه » دنیلور . ضابطه عمومی بی الیوم « پولیس » نامی آلتنده
بولنان هیئت تشکیل ایدرکه بوهیئتك اداره خصوصیه سی در سعادته ضبطیه

نظارتیه محولدر ، الحق اخیراً براراده سیدیه ایله طشره بونیس قومیسرلرینک نصب و عزل و ترفیع مأموریتلری خصوصاً ضابطیه نظارتیه برحق انتخاب و تعیین و برمشدر .

ضابطه خصوصیه دخی بزده «ضابطه بلدییه» ، «ضابطه بحریه» ، «ضابطه صحیه» ، «ضابطه صیدییه» ، «ضابطه رسومیه» ، «اراضی و اورمان ضابطه سی» ناملریله آتی قسمه منقسمدر . کرچه بزده بونلر ضابطه نام صریحیله بداولنامقدہ ایسهده حقوق اداره ملکیه نظارتیه هربری برر ضابطه در . چونکه انتظام و امنیت و منافع عامه نك اوقسملرده محافظه و وقایه سیله مکلفدرلر . بونلردن ضابطه بلدییه نك اداره سی درسعادتهده شهر امانته و طشرملرده بلدییه داترلرینه عايداولوب وظائفی بلدییه قانونیله اول بایده کی نظامات ساره ایله معیندر .

ضابطه بحریه ؛ لیمانلر داخلنده امنیت و انتظام عامه نك محافظه سیله مأمور اولان ضابطه درکه اداره سی لیمان ریاستلرینه محولدر .

ضابطه صحیه ؛ تحت عمومیه نك وقایه سی صورتیله امنیت و انتظام عامه نك محافظه سیله مکلف اولان ضابطه درکه اداره سی صحیه و مکتب طبیه نظارتلرینه و شهر امانته محولدر .

ضابطه صیدییه ؛ صیدبری و بحری ایچون خلقلک حائز اولدینی حقوقی تعیین صورتیله منافع و امنیت عمومیه بی وقایه مأمور اولان ضابطه درکه وظائفی غذای عمومی اولان حیوانات بریه و بحریه نك تکثیرلرینه خلل ویره جک احوالی و آوجیلرک تعقیب شکار ایچون زراعه ضرر ویرمه لرینی و اشخاص مضمره نك صید و شکار بهانه سیله سلاح طاشیملرینی منع کی مقاصد انضباطیه اوزرینه وضع اولمش اولان ضابطه صیدییه نظامنامه سیله معین اولوب اداره سی دخی جهت رسومیه سی و سیله سیله دیون عمومیه بی محولدر .

ضابطه رسومیه ؛ چاقیلغک منی و بونک ضمنتده منافع و امنیت عامه نك وقایه و محافظه سیله مکلف اولان ضابطه درکه اداره سی رسومات امانته عايداولوب وظائفنک صور اجراییه سی اولبایده کی نظامات و تعلیمات احکامیله معیندر .

اراضی و اورمان ضابطه سی کرک اورمانلرک محافظه سی و کرک داخله سده
منافع و امنیت عامه نك وقایه سی کی وظائف ايله مكلف اولان ضابطه دركه وظائفی
ورمان نظامنامه سیله معین و اداره عمومیه سی اورمان و معادن اداره عمومیه سنه
و اداره خصوصیه سی دخی طشره لرده اورمان مأمورلرینه عائددر. اشبو آلتی قسم
ضابطه نك هریری بر ضابطه خصوصیه اولوب لدی الاقتصا بونلر ضابطه
عمومیه نك مداخله و معاونته مراجعت ایدرلر. یاخود عندالایجاب ضابطه عمومیه
بونلر طوغریدن طوغری به معاونت ایدر.

ضابطه عمومیه نك باشلیجه اوج نوع وظیفه و خدمتی واردر : (۱) ضابطه
مانمه (۲۰) ضابطه عدلیه [حین اقتضاده] (۳۰) ضابطه خصصیه به معاونت [کذا
حین اقتضاده] وظیفه لریدر.

«ضابطه سیاسیه» نامی ویریلوب یالکز امنیت و سلامت دولتی محافظه ايله
مكلف اولان معین و مخصوص برصنف ضابطه اکثر دول اجنبیه ده دخی موجود
اولدینی کی بزده ده موجود اولوب بووظیفه ضابطه عمومیه من طرفندن ایفا
ایدیله کیکده در. ضابطه عمومیه مأمورلری وظیفه لرینک صور اجرائیه سی اعتباریله
ایکی صفت اکتساب ایدرلرکه برینه «ضابطه علنیه» و برینه دخی «ضابطه خفیه»
دنیلور.

ضابطه علنیه صفی بر پولیس مأمورینک البسه رسمییه سی لابس اولدینی
حاله علناً ایفای وظیفه ایتدیکی زمانده و ضابطه خفیه صفی دخی تبدیل جامه
و قیافت ایدرک مأموریت رسمییه سی کم و اخفا ایدر اولدینی حالده ایفای وظیفه
ایلدیکی زمانده کی صفی در. اشبو ضابطه خفیه صفی بوباید مخصوصاً تعیین
قلنان مأمورلر ویرلدیکی کی بعضاً دخی حسبالایجاب واللزوم ضابطه علنیه
مأمورلرندن بعضلرینه ویریلور.

بزده ضابطه اداره نك برشعبه سی وقوه معاونه و مسلحه سی اولوق اوزره
برصنف ده اشکیل ایدلشدرکه بوکا «ژاندارمه» دنیلور. ژاندارمه صنفی صورت
تشکیل و ترتیبی و اداره عمومیه سی اعتباریله باب سرعسکرینک تحت اداره سنده

اولوب ضابطه به تعلق ایدن وظیفه سی اعتباریه دخی در سعادته صورت عمومیه ده داخلیه و صورت خصوصیه ده ضبطیه نظارتلریته مربوط و طشره لره والی و متصرف و قائم مقام و مدیر لک امری آئنده در .

تعطیل اشغال قانون لایحه سی حقننده مطالعات

عمله شرکتلری . - انسانلرک حاللرینی اصلاح مقصدیه استعمال ایتدکلری وسائطدن بری شرکتلردر . مساعیلرینی دهاکوزل تنسیق ایتک ، حقوقلرینی ادعا ویا مدافعه خصوصنده یکدیگره معاونت ایلیمک ایچون بروا طه به مراجعت ایتدکلری کبی قوای منفرده ایله استعمال ایدهمیه جکلری نهایجی اوقوتلرک توحیدیه الله ایلملری ایچون دخی آکا مراجعت ایدرلر .

شرکت تشکیلی عمله نك اصلاح حاللی ایچون قوتلی بروا طه اجرانیه اولوب بونی باشلوجه ایکی شکله تطبیق ایدرلر . برنجیسی منفعت مشترکلرینی تدقیق و مدافعه و اجرتی اصلاح و شرائط سعی تعدیل مقصدیه تشکیل ایدن شرکتلردرکه سندیه ویا اتحاد دنیلور . ایکنجیسی کندیلری متعهد اوله رق اجرت مقطوعه اصولندن بالکلیه قورتلحق ویا اعتبار قزائحق و قزائجلرندن ممکن مرتبه زیاده استفاده ایده بیلیمک ایچون تشکیل ایدن شرکتلردرکه بونلرده تعاون شرکتلری تعبیر اولنور . آنحق بوایکنجی نوع شرکتلر موضوع بچندن خارج اولقله مطالعاتی برنجی نوع شرکتلره حصر ایده جکز .

برصنعتده جالیشان عمله نك منفعت مشترکلرینی تدقیق و مدافعه ایتک و اجرتی اصلاح و یا شرائط سعیده تعدیل ایتدیرمک مقصدیه عقد شرکت ایتلری و شرع و عدد . چونکه اجرتک مقداری و سعیک تنسیق هر نه قدر برطاقم قوانین طبیعیه تابع ایهده اشبو قانونلر تاثیرلرینی سرعتله ارايه ایده مزلر . مقاولات اقتصادیه بی عقد ایدنلرک علی اکثر جریان احواله و قوفسزقلری و جهالتلری ، اعتبارک قوتی ، عمله نك احتیاج عاجلی ، بعضاً متعهدلرک غیر محق مقاومتی کبی اسباب مختلفه